

Een Jood in de klas

Verhalen

Gilbert Keyzer

Een Jood in de klas	5
De heer van de ringen	13
Charlie de schildpad	19
Interne controle	29
Rutgers redding	33
Herfstboeket	41
Ijsbeertje de Siamees	45
Kikkers	49
Autodroom	54
Omsingelingen	60
De wasstraat	73
Wespenbachanaal	80
Het verwonderadres	86
De wraak van de romancier	92
Amber beklimt een berg	99
Panta rhei	109
Het strand van San Fredo	114
Petanque	123
Op vakantie met Cecilia	132
Shiro Utsuri	140
Een onverwachte reis	155
Drie parazeilers	163
Fanfare	181
Madeliefs verjaardag	186
De vogels van Vincent	193
Siësta's	200
Nieuwe doden	205

Eerste druk

© 2021 Gilbert Keyzer

Alle personages in deze roman zijn product van de fantasie van de schrijver. Iedere overeenkomst met bestaande dan wel overleden personen berust op toeval.

Een Jood in de klas

De schooldeuren werden binnenwaarts opengetrokken.

Twee onderwijzers hieven in de donkerte van een korte tunnel de handen aan schuin omhoog gestrekte armen in Hitlergroet.

‘Heil Hitler!’ schreeuwden zij.

De veelstemmige wedergroet klonk rommelig genoeg om de groep natgeregende schooljongens tot stilstand te brengen en tot de orde te roepen, maar de onderwijzers duwden ongeduldig achterblijvers de goede richting uit en sloten de toegangsdeuren.

Joseph had gegroet noch de hand geheven. Hij huiverde in zijn dunne jas in de koude van een novemberochtend.

Ik ben een dier dat zich door de kudde mee laat voeren, dacht hij met een gevoel van diepe moedeloosheid.

Met twee Joodse grootouders en een Joodse vader zou hij door de nazi’s als te verdelgen worden beschouwd. Binnen zijn familie aan vaders en moederskant waren al generaties lang huwelijken met katholieke Duitsers gesloten. Hun genealogie kon vanwege een bombardement op het stadje waar hij woonde, waarbij het kerkgebouw was verwoest, vanwege verloren gegane doopregisters niet geheel meer worden achterhaald.

Joseph had dit uiteraard voor leraren en klasgenoten geheimgehouden.

Hij ging hierin zover om in aanwezigheid van hen af te geven op de Joden. Iedere minuut van zijn aanwezigheid op school bracht hij door in angst te worden ontdekt. Daarnaast vreesde hij op den duur de energie voor de komedie die hij opvoerde, waarbij hij enthousiast in het klasselokaal de Hitlergroet bracht en zelfs een opstel over de verdiensten van het Germaanse ras geschreven had, niet langer op te kunnen brengen.

Joseph had verhalen gehoord over verwante familieleden, die op een trein naar een kamp gezet waren en waarvan nooit meer iets werd vernomen.

Tijdens het eerste jaar van de oorlog was hij er getuige van geweest hoe Joodse gezinnen hun huizen uit gedreven werden door SS’ers, om onder het applaus en gelach van omstanders, in veewagens te worden afgevoerd.

In de geuren van natte wol en ongewassen lichamen staken de schooljongens een pleintje over, stommelden een gang door en gingen een lokaal binnen.

Hauptmann, de nieuwe klassenleraar, knipte beide nog intacte plafondlampen aan, sloot de deur en liep tussen de schoolbanken door naar voren.

Het zwartwitportret van de Fürher zat achter gebarsten glas. Bombardementstrillingen hadden het van het haakje gewipt.

Het deed Joseph iedere schoolochtend denken aan de geruchten over Duitse nederlagen en de oorlog, die verloren zou zijn.

Hauptmann nam een lijst van zijn bureau, blafte om stilte en begon namen voor te lezen.

‘Aanwezig, mijnheer de onderwijzer!’ klonk het telkens.

‘Joseph Brunner!’

Joseph keek door een hoge ruit naar het grauwe ochtendschijnsel en regensluiers, die op het pleintje kletterden. Hauptmann kwam langzaam op hem af. De vloerplanken kraakten. Alle schooljongens keerden zich naar Joseph toe, hongerig naar sensatie.

De leraar bleef naast de schoolbank van Joseph staan.

Geschrokken keek Joseph naar hem op.

‘Aanwezig.’

‘Aanwezig wat?’

‘Aanwezig mijnheer de onderwijzer.’

Hauptmann bekeek het gezicht van zijn leerling zorgvuldig.

Het was doodstil geworden in de klas.

‘Ben jij een Jood?’ vroeg hij zijn leerling op barse toon.

‘Zeker niet, mijnheer de onderwijzer. Thuis zijn we allemaal katholiek.’

Joseph kneep zijn handen tot vuisten, om zijn trillende vingers onder controle te krijgen.

‘Je ruikt als een Jood. Als een smerige, achterbakse, leugenachtige Jood’, sprak Hauptmann, iedere lettergreep met nadruk uitsprekend.’

Joseph durfde hem niet aan te kijken. Langzaam schudde hij zijn hoofd.

‘Welnu! We zullen zien! We hebben gymles. Naar het gymlokaal iedereen!’

De klas stroomde leeg.

Joseph wachtte. Hij wilde als laatste weg, om niet onderweg te worden lastiggevalen, maar werd door de leraar aan zijn kraag de schoolbank uit getrokken.

‘Opschieten jij, vuile Semitische volksverrader!’

Hij kreeg een duw in zijn rug en struikelde het lokaal uit. Met de adem van Hauptmann in zijn nek, spoedde hij zich naar het gymlokaal, dat aan de andere zijde van het pleintje gelegen was.

Ik ben er geweest. En ze pakken Arnold en vader en moeder ook op.

Vechtend tegen zijn tranen, misselijk van angst, bereikte hij het lokaal, alwaar zijn klasgenoten hem opwachtten.

Zij hadden zich tot op hun ondergoed uitgekleeft en keken toe, hoe Joseph schoenen en bovenkleding uittrok.

‘Jodenjongen! Je gaat op transport! Met die familie van je!’ werd er geroepen.

Op commando van de leraar ging men in een halve kring om Joseph heen staan.

Joseph hield zijn ogen gesloten. Misschien slaan ze me wel dood, dacht hij. En ineens, vanuit een vluchtimpuls, schoot hij voorwaarts.

Mijn familie waarschuwen, schoot het door hem heen.

Hij werd pootje gehaakt en viel voorover op de houten vloer van de gymzaal. Ruw werd hij overeind getrokken. Op bevel van Hauptmann hielden twee jongens hem bij de polsen.

De leraar kwam voor Joseph staan en trok met twee rukken diens onderbroek naar beneden.

‘Als ik het niet dacht! Besneden. Nou jongens, kijk eens hoe de lul van een Jood eruitziet!’

Zij dromden om hem samen. Hij hield zijn ogen dicht en zijn hoofd gebogen.

Eindelijk, na schier eindeloze spotternijen, mocht Joseph zijn onderbroek omhooghalen en zijn overige kleding aantrekken.

Hauptman greep hem in zijn nek en duwde hem de gymzaal uit, onderwijl de schooljongens opdracht geven tot gymoefeningen.

Joseph kreeg het gevoel in een bankschroef klem te zitten.

Via een lange, hoge gang bereikten zij de lerarenkamer.

‘Jij gaat daar in de hoek op de grond zitten. Als je ook maar een vinger durft te bewegen, sla ik je helemaal verrot! Begrepen? Joodse hoerenzoon!’

Hauptmann belde met een Gestapo officier.

Vervolgens nam hij uit een kast een aanwijsstok en begon ermee voor Joseph heen en weer te paraderen.

‘Ik ben niet Joods’, verklaarde Joseph met trillende stem.

Metten kreeg hij een forse mep op zijn schouder.

‘Kop dicht, verdomde smous! Je praat alleen als ik je iets vraag!’

Hauptmann probeerde met zijn schoenen heen en weer te stampen, alsof hij legerlaarzen droeg.

‘Vertel mij eens, waarom je dan besneden bent.’

‘Het zat erg nauw, daar beneden. Ik kon het nooit goed schoon krijgen’, stamelde Joseph.

‘Spaar me je gore verhalen!’

Weer een klap, op dezelfde plek. Joseph schreeuwde het uit. Hij trok zijn armen boven zijn hoofd.

Hauptmann leek te overwegen om tot een ranselpartij over te gaan. Hij mepte zachtjes met de stok in een handpalm.

Twee leraren kwamen de kamer binnen. Op trotse toon vertelde Hauptmann over zijn vermeende ontdekking.

‘Dit hondsvot heeft een pak slaag verdiend, dat hem tot aan zijn spoedige dood zal bijblijven’, vond de klassenleraar.

‘Als ik met hem klaar ben, mogen jullie je gang gaan!’

Zijn collega’s wezen dit aanbod af.

‘Laat dat toch aan de Gestapo over’, vond een van hen.

‘Wij zijn geen beulen, herr Hauptmann’ verklaarde de ander.

Zij gingen aan een tafel zitten. Een van hen schonk chicorei uit een kan.

Joseph schoot overeind en greep de aanwijsstok.

Hauptmann brulde vloeken. Een gevecht om de stok ontstond.

Het werd onderbroken door de binnenkomst van twee geüniformeerde Gestapo officieren.

Joseph liet de stok los, zodat Hauptmann achterover struikelde.

De officieren stelden zich voor.

Hauptmann krabbelde overeind, salueerde en noemde zijn naam, om vervolgens naar Joseph te wijzen. Hij zag rood in het gelaat.

De Gestapo bevalen hem op te staan en vroegen hem naar zijn naam en adres.

Joseph gaf straat en huisnummer van de stadsbibliotheek op. Dit gebouw was kortgeleden tijdens een bombardement geheel afgebrand.

Hij werd door hen over zijn afkomst ondervraagd en verklaarde uit een katholieke familie afkomstig te zijn.

‘Hij is besneden!’ riep Hauptmann.

Joseph werd door de officieren bij polsen en bovenarmen genomen en in snelwandelaarspas de school uit gebracht.

De officieren duwden hem de laadruimte van een zwarte overvalwagen in.

Zij stapten de cabine in.

Stuiterend over oneffenheden reden zij door enkele straten.

Joseph lag op de laadvloer. Hij probeerde zich aan zijn naderende dood over te geven.

Ik zou willen bidden, maar tot welke God? De Eeuwige of de Here?

Er moet toch iemand zijn, die rechtvaardigheid brengt?

Ach, Opperste... helpt u mij alstublieft! Indien u mij en mijn familie spaart, zullen wij u iedere dag danken en vereren.

Zo betekenisloos kwamen hem zijn woorden voor, dat hij in tranen uitbarstte.

Hij proefde het zout ervan.

De auto kwam tot stilstand. De motor werd uitgeschakeld.

Joseph werd een gebouw ingesleurd en hardhandig een kamer ingeduwde.

Er brandde fel licht uit bollen, die net als in het schoollokaal, met staven aan het plafond vastzaten. Joseph kneep zijn ogen halfdicht.

Alhier zaten twee ambtenaren in witte jassen aan een soort laboratoriumtafel. De een droeg een bril met ronde glazen, de ander had twee streepjes glas voor de ogen.

Zij sprongen overeind en salueerden.

‘Joseph Brunner, verdachte Jood. Mischlinge eerste klas, op zijn minst, vermoedden wij’, blafte een van de officieren.

Joseph werd op een houten stoel geduwd.

‘Schedelmeting.’ beval de andere officier.

‘Jawel heer officier!’

Knipperend tegen het licht, keek Joseph om zich heen. Aan de muren hingen afbeeldingen van schedels in frontaal en zij aanzicht, met lijntjes en cijfers. Op tafel lag een kaart met een aantal tabellen, waarvan sommige cijferintervallen bevatten.

Een van de ambtenaren nam een meetapparaat met gebogen benen van de tafel. Joseph zag een cirkeltje op het handvat, waarin een hakenkruis was aangebracht. De ander ontrolde een lintmeter. Een van de officieren blafte hem toe doodstil te blijven zitten.

Het meetapparaat werd opengeschroefd. Beide einden werden op verschillende plaatsen tegen zijn schedel geplaatst. De ambtenaar prevelde diverse cijfers, die hij in een lege kolom invulde. Diens collega mat Josephs neus en oren en trok de lintmeter op verschillende hoogtes om de schedel heen, om vervolgens, eveneens prevelend, zijn cijfers in een andere kolom op te schrijven. Blauwe ogen, in een ervan een bruin vlekje, donkerblond haar, schreef hij in een tabel.

Joseph hield zo lang zijn adem in, dat het hem duizelde. Een van de officieren diende hem een klap tussen de schouderbladen toe.

‘Stilzitten, jankende Jood!’

Opperste, alstublieft! Laat mij niet in de steek!

Beide ambtenaren vergeleken hun cijfers met een uitgevouwen lijst, waarop Joseph een schedel zag afgebeeld. Op geleide van hun gegevens, trokken zij met potloden lijntjes over de schedel.

Nieuwsgierig keken beide officieren over de schouders van de ambtenaren.

De man met de glasstreepjes opende een boek en begon gegevens met elkaar te vergelijken.

‘Is het nou een Jood of niet?’ riep een van de Gestapo’s ongeduldig.

‘Volgens onze vergelijkingen betreft het hier een Arische jongen van West Baltische oorsprong. Mogelijk licht Slavische invloeden, verder een redelijk raszuivere Germaan’, verklaarde de glasstreepjes.

Zijn collega knikte. Zij keken naar de officieren op, alsof zij bevreesd waren hen met dit nieuws teleur te stellen.

‘De neus lijkt toch een tikje gebogen te lopen’, vond een van de officieren.

‘Zo was de neus van herr Heydrich ook’, wist de ambtenaar met de ronde brillenglaasjes.

‘De naam Joseph, dat is toch een typisch Joodse naam’, beweerde de andere officier.

‘Onze minister van propaganda heet ook Joseph’, sprak Joseph met onvaste stem.

Er viel een korte stilte.

‘Schrijf een groot Ariër certificaat uit van raszuiverheid en geef dat die jongen mee’, beval een van de Gestapo ‘s.

De ambtenaar vulde een op dik papier gedrukt formulier in, dat hij Joseph overhandigde. Bovenaan stond een hakenkruis afgebeeld.

‘Nou, huiler’, smaalde de andere Gestapo. ‘Ren maar snel naar je moeder toe. Hoe oud ben je?’

‘Vijftien, meneer officier.’

‘Vertel je ouders, dat jullie binnenkort opgeroepen worden voor militaire dienst. De Fürher heeft dringend soldaten nodig!’

‘Volgens mijn vader hebben we de oorlog al verloren’, liet Joseph zich ontvallen.

De officier wilde een antwoord snauwen, maar werd onderbroken door het gegil van luchtalarmsirenes. Joseph schoot de kamer uit, repte zich de gang door en sprong zowat de straat op. Publiek repte zich naar schuilkelders en huisadressen.

Het gehuil van de sirenes klonk gekmakend hard.

Nu de bommen nog overleven, dacht Joseph. Heel lang kan het toch niet meer duren.

De huid onder zijn ogen voelde strak aan. Zijn oogleden brandden. Zijn schouder brandde, alsof er gloeiende strepen doorheen liepen.

Hij herinnerde zich dat zijn vader van iemand, die illegaal geallieerde zenders beluisterde, had vernomen dat de Russen de grens van Nazi-Duitsland tot op enkele kilometers waren genaderd en dat een deel van België al was bevrijd. Er zouden zelfs al Amerikaanse en Engelse troepen op Duits grondgebied zijn doorgedrongen.

De Führer liet niets meer van zich horen. Slechts af en toe klonk het hysterische geraas van Goebbels uit de radio.

Op een drafje bewoog hij zich huiswaarts, regenplassen en vluchtend volk ontwijkend. Met beide handen hield hij het certificaat tegen zijn bovenlichaam gedrukt, als ware het een door hem behaald diploma.

De heer van de ringen

Thijmen rustte in de branding van de middellandse zee en liet golfjes over zich heen komen. De vloed kwam op. De zon flonkerde in miljoenen lichtjes op het water.

Hij sloot zijn ogen en luisterde naar het geruis, het geschreeuw van kinderen, het getoeter vanaf een voorbijvarend scheepje.

De stem van Rozemarijn drong tot hem door. Thijmen meende te begrijpen dat zij naar hun vakantiehuisje terug wilde.

Hij was gedeeltelijk in schelpenzand weggezakt en worstelde zich eerst op zijn linkerzij, waarna hij op handen en knieën uit de branding begon te kruipen. Thijmen probeerde overeind te komen en werd door een forse golf voorover geworpen.

Schuimend water spoelde over hem heen. Zijn lichaam schuurde over het zand. Hij spuwde schelpen. De zee trok zich terug.

Thijmen keek naar zijn bruinverbrande vingers en zag een witte, smalle rand om zijn ringvinger.

Treurig gestemd zocht hij op handen en knieën de branding af, waarbij hij telkens door steeds krachtiger golven werd overspoeld. Rozemarijn kwam op hem af en vroeg wat hij aan het uitvoeren was. Hij kwam op zijn knieën zitten en hief de hand waar de ring om de ringvinger had gezeten naar haar op.

Zij droeg een broekje, waaromheen zij een half doorzichtige heupdoek had geknoopt. Door de tepels van haar naakte borsten zaten zilveren ringetjes. In haar oren droeg zij ook ringen, eveneens van zilver.

Rozemarijn schoof haar zonnebril op het voorhoofd en hielp hem zoeken. Hij bleef op zijn knieën door de branding heen ploegen. Zij stond wat dichterbij het strand, niet verder dan enkeldiep, met een hand haar doek omhooghoudend.

Thijmens knieën en handpalmen kwamen onder de schrammen te zitten. Bloed begon eromheen te wolven.

Straks schiet een roofvis uit de golven tevoorschijn, vreesde hij. Een barracuda of een blauwe haai.

Alles heb ik over voor de symbolen van onze liefde.

Hier en daar glinsterde iets in het zand en dan bleek het een lipje van een blikje of een glanzend steentje te zijn. Al snel kreeg Rozemarijn er genoeg van. Zuchtend schoof zij de bril voor haar ogen. Thijmen zag zijn gezicht in de glazen ervan weerspiegeld.

‘Vergeet die ring toch. Ik verkoop de mijne wel.’

Haar woorden kwetsen hem. Hij was allerm minst een romanticus in haar ogen, maar hield zich voor aanmerkelijk gevoeliger dan zij aannam.

Laat ons huwelijk haar dan zo onverschillig?

Rozemarijn stak haar hand uit en hielp hem overeind.

Thijmen zag jongetjes met garnalennetjes door het water gaan. Een van hen leek iets te hebben opgevist. Het joch greep een klein glanzend voorwerp uit het netje en hield het triomfantelijk omhoog, in de richting van zijn kameraadjes.

Hij stormde op het jongetje af, zag halverwege dat het hier een zegelring betrof en niet de gouden, bekraste trouwring die hij ruim achttien jaar gedragen had.

Rozemarijn kwam hem achterop en nam hem bij de hand. Haar onverschilligheid overwegend, besloot hij het verlies van de ring te accepteren.

Aan haar hand liet hij zich lichtjes door de knieën zakken.

‘My precious, my precious’, lispelde hij schor, naast haar over het zand zwalkend.

Zij barstte in schaterlachen uit. De ringen in haar oren en haar gebruinde borsten schudden ervan. Het verheugde hem althans, dat hij haar na al die tijd samen, nog steeds amuseren kon. Die nacht zoende hij haar borsten en de ringetjes van haar tepels. Rozemarijn zuchtte en streelde zijn haar.

Nooit spraken zij sindsdien over de ring, die de zee van hem gestolen had en wellicht ooit door een ander gedragen zou worden.

De negentiende verjaardag van hun huwelijk stond voor de komende week op de kalender. Hij wist niet of Rozemarijn een plan ter viering had bedacht en durfde er niet over te beginnen. Stel je voor dat zij hun

trouwdatum vergeten was! Het zou de eerste keer niet zijn. Haar ring had zij kort na de vakantie afgedaan. Stiekem had hij een van haar juwelenkistjes doorzocht en het sieraad gevonden. Hij voelde hier geen vreugde bij, omdat zij de hare wellicht slechts had opgeborgen om later te verkopen.

Zou ze van de gelegenheid gebruik hebben gemaakt om zich als ongetrouwde aan mannen te presenteren? Het was nog steeds een knappe vrouw, met een begerenswaardig figuur en grote bruine ogen.

Rozemarijn hield wel van een avontuurtje. Thijmen niet. Hij nam genoegen met haar escapades, omdat hij vermoedde haar anders kwijt te zullen raken.

Hij aarzelde. Zou hij haar oorringen, hen twee trouwringen of vier tepelringen cadeau doen? Indien hij voor het laatste geschenk koos, zou hij zich moeten laten piercen. Hij huiverde bij de gedachte.

Hij bezocht hun dochter Noor, alhoewel hij haar betreffende Rozemarijn niet geheel vertrouwde en legde haar zijn plan voor een cadeau aan haar moeder en aan zichzelf uit. Noor raadde hem met kracht aan om trouwringen uit te zoeken.

‘Mams heeft plenty oorringen. Zal ik met je meegaan naar de juwelier?’

‘Dus zij is niets van plan voor onze trouwdag?’

‘Geen idee, pappie.’

Thijmen staarde haar aan.

Noor keek terug, met grote bruine ogen.

‘Ik weet het echt niet!’

‘Ach, en al zou ze. Dat merk ik dan vanzelf wel.’

‘Mams en ik delen heus niet alles met elkaar.’

Thijmen vroeg zich af of zij op de hoogte was van het promiscue gedrag van haar moeder. Hoe zijn dochter zich in dit opzicht gedroeg, wist hij niet en wilde hij niet weten. Thijmen wist niet eens of Noor een vriend had. Daar was hij wel nieuwsgierig naar, zonder dat hij het Noor durfde te vragen.

Hij keek naar haar vingers, waaraan echter al jaren dezelfde ringen prijkten.

Was het mogelijk, dat Rozemarijn hem na ontvangst van de ringen, trouw zou blijven?

‘Waar denk je aan, pappie?’

‘Houdt je moeder van goud of van zilver?’

‘Van allebei.’

Even later reden zij naar de dichtstbijzijnde juwelier.

‘Denk eraan, dat jullie ringvingers niet even dik zijn. Mams vinger is even dik als de mijne, dus die maat moet je doorgeven.’

Zij had overal dezelfde maten als haar moeder. Als zij bij Thijmen vandaan wandelden, leken zij hem tweelingzussen.

Thijmen hield het eenvoudig, omdat hij wist dat zijn vrouw weliswaar een dure smaak had, maar ook van soberheid hield.

De verkoopster presenteerde hen een keur aan effen ringen met redelijk betaalbare prijzen. Hij schoof er diverse van aan zijn vinger. Goud, zilver, platina, staal.

Noor wees allerlei ringen af. Uiteindelijk koos zij voor platina exemplaren. Onmiddellijk verklaarde Thijmen zich akkoord.

De verkoopster bepaalde de dikte van zijn ringvinger. Hij vertelde haar over het verlies van de vorige ring, zodat zij de zijne aan de krappe kant hield. Aan de binnenzijde van de zijne kwam Rozemarijn te staan, aan de binnenzijde van de hare Thijmen.

De ringen fonkelden in het kunstlicht.

‘Als u nou komende dinsdag aan het eind van de middag langskomt, dan zijn ze denk ik wel klaar’, vermoedde de verkoopster. Thijmen betaalde.

Zij glimlachte, noemde hem een romanticus en hield de winkeldeur voor hen open.

‘Heeft mam de hare ooit verkocht? Ze draagt hem niet meer.’

‘Geen idee.’

‘Als jullie nou met jullie trouwdag uit eten gaan, dan kun je de ringen presenteren.’

Thijmen vond het een uitstekend voorstel.

Hij overdacht zijn aankoop en vroeg zich af of hij wel het juiste geschenk had uitgekozen. Zij had nooit aangegeven dat zij in de vervanging ervan geïnteresseerd was.

Noor probeerde hem ervan te overtuigen dat hij geen vergissing had begaan.

De ringen waren op tijd klaar. Ze lagen ingebed in een met donkerblauw fluweel bekleed doosje. Thijmen haalde ze eruit en controleerde de binnenzijden. Foutloos prijkten hun sierlijk gegraveerde namen in het platina.

Thijmen had het restaurant op een doordeweekse dag bezocht om het te keuren en was op een hoog, aan een tafeltje in een hoek en aan het raam gaan zitten. De sfeer, de bediening en de lunch bevielen hem uitstekend.

De volgende avond reden zij naar het restaurant. Tot zijn plezier waren zij de enige gasten op een hoog. Een serveerster kwam kaarsjes aansteken en overhandigde menukaarten. Rozemarijn bleek blij verrast door het etentje en bestudeerde de kaart met grote aandacht.

Thijmen had zijn keuze al snel gemaakt en keek over een pleintje uit, waar publiek zich door de regen haastte.

Zij bestelden een viergangenmenu en bespraken hun dochter en vakantiemogelijkheden.

Wanneer zal ik de ringen presenteren, vroeg hij zich af. Nu, of na het hoofdgerecht?

Al na de soep kon hij zich niet langer beheersen. Hij haalde het geschenk uit zijn binnenzak en zette het naast haar wijnglas.

‘Een cadeau? Ik heb niets voor jou.’

‘Dat hoeft ook niet. Maak nou maar open.’

Het licht van de kaarsjes glinsterde in haar ogen.

Zij verwijderde de cadeauverpakking en klapte het dekseltje open.

Voorzichtig trok zij de glanzende ringen van hun plaats, om ze daarna met grote verbazing te bekijken. In het schaarse licht ontgingen haar de benamingen aan de binnenzijden.

Wat ontzettend lief dat hij me zulke prachtige oorringen cadeau doet, dacht ze vertederd. Hij heeft er kennelijk geen idee van, dat ik er al dozen vol van heb. Waarom zijn ze van ongelijke grootte? De juwelier heeft zich natuurlijk vergist. Thijmen zal de grootste van de twee nog wel om kunnen ruilen. Ik zal wel enorme gaten in mijn oren moeten laten schieten om ze te kunnen dragen.

Ik zou ze moeten afwijzen. Ik ben hem ontrouw en verdien zijn cadeaus niet.

Onzeker keek Thijmen haar aan.

Rozemarijn kwam overeind en boog zich voorover om hem te zoenen, waarna ze hem verzekerde dat ze er heel erg blij mee was.

Thijmen betwifelde dit, omdat zij geen aanstalten maakte om haar ring om haar ringvinger te schuiven.

‘Kijk eens naar de binnenkant.’

Met behulp van het licht uit haar telefoon las Rozemarijn hun namen.

Ringen kunnen als ketens zonder schakels zijn, dacht zij. Ze deed ze in het doosje terug en keek hem aan.

‘Ik vind ze heel erg mooi, maar ik heb de mijne niet verdiend, Thijmen.’

‘Ik weet het.’

‘En ik weet wat je ervoor terug wil.’

Rozemarijn klapte het doosje dicht.

Charlie de schildpad

In de kapsalon waar Alwins dochter Desiree werkte, stond al jaren een rond plastic aquarium, waarin een roodwangwaterschildpad woonde. Dit verblijf kende een sobere inrichting: een rotsje met plastic palmboompje, waaromheen een laagje water.

Charlie, zo werd het dier genoemd, zat graag op dat rotsje, vooral wanneer de erboven hangende gloeilamp was ingeschakeld. De verzorging verliep uitstekend. Tweemaal per week ververste Desiree het water. Droogvoeding van hoge kwaliteit strooide zij er iedere werkdag in. Charlie was een klein schildpadje geweest, toen de eigenaresse van de kapsalon het dier voor haar verjaardag van haar man cadeau had gekregen. Het was als herinnering aan een vakantie op een tropisch eiland bedoeld, alwaar zij en haar man tussen zeeschildpadden hadden gezwommen.

Binnen enkele jaren was het reptieltje uitgegroeid tot een forse schildpad, waarvan de schildlengte wel twintig centimeter bedroeg. Het dier droeg fraaie rode strepen aan weerszijden op de kop en keek door goudomrande pupillen. Helaas raakte Charlie uiteindelijk door zijn gevangenschap gestrest. Hij bezocht zijn rotsje nog wel, maar bracht zijn tijd voornamelijk door met tegen de wanden van zijn verblijf te zwemmen, met niet aflatende ijver. De lange nagels van het dier krasten hierbij over het plastic. Het water kolkte. De klanten leek het te storen. Hierdoor plaatste de eigenaresse van de kapsalon het aquarium in het keukentje.

Desiree had zeer met het dier te doen. Zij wilde een grotere bak voor hem kopen, zodat Charlie niet alleen meer ruimte zou krijgen en er bovendien een soortgenoot kon worden gehuisvest.

Dit werd haar door de eigenaresse verboden. 'Het is al krap genoeg in de keuken', gaf zij als verklaring.

Ten einde raad vroeg Desiree haar vader Alwin om advies. Alwin deed altijd graag of hij overal verstand van had. Als hij ergens geen oplossing voor wist te bedenken, dan verkocht hij flauwekul. Het verbaasde haar daarom niet werkelijk, dat hij haar adviseerde om de schildpad goed af te drogen en het dier vervolgens met secondelijm aan het eveneens

afgedroogd en vetvrij gemaakt rotsje te bevestigen. Alwin drong er daarnaast op aan om het dier tegen uitdroging regelmatig te begieten. Het gekras en gespetter achtervolgde Desiree iedere werkdag. Zij merkte dat het gedrag van Charlie de eigenaresse begon te vervelen. Het betrof hier echter een vrouw die moeilijk afstand kon doen van bezittingen, zeker als het geschenken betrof. Desiree durfde haar hierdoor niet te vragen of zij het dier mee naar huis mocht nemen.

Zij vroeg haar vader wat hij voor Vaderdag wilde.

‘Ik heb alles al Dé.’

Alwins passie was het zowel binnenshuis als in de tuin verzorgen van planten, boompjes en struiken. Het lukte hem om sommige gewassen tientallen jaren in leven te houden. Enkele soorten, waarvan bekend was dat ze alleen in het wild bloeiden, produceerden onder zijn handen lange bloemtrossen. Omdat zij niets anders wist te verzinnen, bood zij hem een plant aan.

Hij wilde er niets van weten. Huis en tuin stonden al stampvol flora. Alwin beweerde bijna blij te zijn als er eindelijk eens iets doodging, zodat er ruimte voor een nieuw gewas ontstond.

Ineens kreeg zij een idee. In een vage polder, op slechts drie kwartier met de auto was kortgeleden een bedrijf gesticht dat het Orchideeënpaleis werd genoemd. Het bestond uit een kassencomplex, een overdekte tropische tuin en een restaurant. Bovendien was er onlangs een vlindertuin aangebouwd.

Alwin vond het een leuk idee om dit bedrijf te bezoeken, zodat Desiree hem enkele dagen later met de auto ophaalde.

Zoals altijd voelde zij een lichte onrust als zij met haar vader op stap ging. Je wist het nooit met die man. Soms gedroeg hij zich de hele dag ernstig. Op ongelegen en onverwachte ogenblikken echter kon Alwin ineens danig de gek uithangen.

Haar vader was boekhouder bij een bedrijf dat medische artikelen verkocht. Nog nooit was het haar gelukt zich een saaier beroep voor te stellen. Zij dacht dat je door het dag in dag uit verrichten van eentonige

werkzaamheden op den duur een beetje gek werd. En dat kwam dan in de vrije tijd tot uiting door aanvallen van milde krankzinnigheid. Ze overwoog om hem te vragen zich op deze dag normaal te gedragen en realiseerde zich dat juist dit verzoek vragen was om vertoon van dwaasheid van zijn kant. Na een vlotte reis, waarbij de toestand van Charlie uitgebreid ter sprake kwam, stuurde Desiree de parkeerplaats naast het paleis op. Enkele touringcars stonden naast de hoofdingang geparkeerd. Bejaarde toeristen daalden in langzaam tempo de treden af of werden door begeleiders naar buiten gedragen. Chauffeurs trokken rolstoelen uit de bagageruimtes aan de zijkant van de bussen tevoorschijn en vouwden ze open. Desiree parkeerde een eindje bij de bussen vandaan. Gezamenlijk werkten zij zich tussen de menigte bejaarden door naar de hoofdingang. Hier aangekomen, konden zij linksaf naar het restaurant of rechtsaf naar de tropische kas. Tegenover hen bevonden zich het sanitair en een ruimte waar rolstoelen stonden geparkeerd. Zij sloegen rechtsaf en kwamen in een ruimte terecht waar tafels vol Orchideeën en andere planten te koop stonden. Daarachter bevond zich een balie. Halverwege las Alwin de toegangsprijzen. ‘Zeventien euro vijftig voor een kaartje? Hoe durven ze?’

Gegeneerd maande Desiree hem tot stilte.

‘Zeg Dé, dit wil ik niet hoor. Dat is veel te duur. Je hebt al genoeg kosten gehad de laatste tijd.’ Hij keerde om en nam haar aan de hand met zich mee.

‘Dan zijn we dus helemaal voor niets hier naartoe gereden.’

Bij het vertrek met de rolstoelen aangekomen, trok Alwin het dichtstbijzijnde exemplaar naar zich toe en ging erin zitten. Vervolgens klapte hij de voetsteunen opzij en plaatste zijn voeten erop.

‘Pap, wat doe je nou?’

Hij wenkte haar, zodat ze zich naar hem vooroverboog. ‘We doen net of ik gehandicapt ben’, fluisterde Alwin. ‘Dan kost het voor mij de helft.’

‘Dat kan je niet maken!’ fluisterde ze terug, haar ogen opengesperd van ontzetting.

‘Moet jij eens opletten!’